

Marts 1875 om Lilsfyn med Dampfartstier, tror jeg ikke, der mærkedes Noget til, at man foretog statistiske Oplysninger om, hvormange Liv der ere gaaede tabt ved saadanne. Skulde man have ventet til der havde foreligget statistiske Opdagelser paa det Omraade, tror jeg slet ikke, vi havde haft Loven endnu, thi der er, mig bekendt, endnu slet intet Liv gaaet tabt paa den Maade. Vilde man, dengang man gav Loven af 23de Mai 1873 om Lilsfyn med Børns og unge Menneskers Arbejder i Fabrikker have forlangt statistiske Oplysninger, navnlig om hvormange Børn der anvendtes der, hvormange af dem der døde, hvilke Sygdomme de vare mest udsatte for, osv., tror jeg, at det vilde have været overmaade længe, inden vi havde kunnet faae en saadan Lov. Det var der imidlertid, som sagt, heller ikke Tale om, og dog er det mig ganske klart, at man navnlig ved den sidste Lov gennemførte en Foranstaltning, som utvivlsomt var meget bebyrdende, ikke alene for Eierne af de Fabrikker, hvor Børnene bleve trufne, idet deres Arbeidskraft siden den Tid har maattet forges meget, men ogsaa for de fattige Forældre, som havde Indtægter ved, at deres Børn vare anbragte der. Dengang havde man ingen Betænkelighed, og der kunde dog mange humane Betænkeligheder have gjort sig gjældende. Men naar man ikke forlangte statistiske Oplysninger der, hvorfor saa stille andre Forordninger her? Hvorfor gjøre Tilkaarens saa forskjellige? Seg kan ikke se nogen Grund dertil. Forøvrigt er det ikke min Mening at erklære mig for Modstander af dette Lovforslag, om Undersøgelse af Spulysker, som forresten ikke jeg, men Justitsministeren efter Overenskomst med mig har forelagt. Det kan have sin store Betydning, og det vil navnlig have Betydning paa et senere Stadium, hvis man skulde driste sig til at give Regler for Bestuining, Belastning og saadanne andre Forhold, hvorpaa et Skibs Spdygtighed beror, men som man paa dette Standpunkt ikke har troet at have fornøden Erfaring til at lovgive om. Da vil ganske vist en Lov, der paa paalidelig Maade skaffer Oplysninger om Grundene til foresaldne Spulysker, forsaavidt de lade sig oplyse, kunne have sin Betydning. Men naar man nu taler om det overordentlig strenge og Bepærende i de Foranstaltninger, der søges trufne gennem dette Lovforslag, og naar man bestandig taler, som om Skibsinpektørerne skulde føre strengt Lilsfyn ikke blot med Skibenes Tilstand, men tillige med deres Udrustning, Bemanding o. s. v. o. s. v., saa maa man dog huske een Ting, og det er, at Lovforslaget dog ikke gaar videre, end at Skibsinpektørens Virksomhed som den, der stopper et Skib, først indtræder, naar det bliver ham klart, at det vilde være forbundet med siensynlig Fare for Menneskeliv, at Skibet nu sættes i den Fart, hvortil det er bestemt. Det forekommer mig virkelig ikke at

være nogen streng Forbring til Rheberierne eller Skibsfarten, at et Skib skal og bør kunne stoppes, naar Forholdet er dette, at det maa antages, at Menneskers Liv er udsat for siensynlig Fare ved, at de gaa med dette Skib i den Fart, for hvilken det er bestemt. Det er en Begrebnis af en overordentlig skarp Natur. Naar det er sagt, at denne Lov vil i Landet vække Mistillid til vor Handelsflåde, saa er det allerede bemærket af en æret foregaaende Taler, at det ikke synes at kunne være Tilfældet, og det forekommer mig tværtimod at være Tilfældet, at, naar statistiske og andre Oplysninger og den almindelige Antagelse gaa i den Retning, at vor Handelsflåde er god, og at vi have forholdsvis saa uspdygtige Skibe, maa det være yderligere Ubefaling, naar vi ikke desto mindre søge at føre Lilsfyn med disse Skibe og deres Benyttelse, saa at der altsaa bliver færre af dem, end der ellers vilde være. Og naar man har sagt, at denne Lov stillede Fremmede gunstigere end vore Egne, kommer det an paa, hvilken Betydning man tillægger den Lilsfyn, et saadant Lilsfyn vil kunne skaffe vore Skibe eller Rheberier, eller om man tror det heldigere at fritage dem for et saadant Lilsfyn og saa lade dem gaa paa samme Maade som de fremmede, uden noget Lilsfyn. Jeg tror, at Kontrol i saa Henseende ikke kan Andet end styrke Tilliden til vore Skibe, og at forsigtige og forstandige Afvendere af Fragt vilde foretrække at gaa til saadanne Skibe, hvor der er Betryggelse for, at de ikke komme til at gaa tilspes i uspdygtig Stand. Det erede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Svobid) mente, at Klassifikationsflådet vilde være meget vel stikede til efter Klassifikationen at bestemme et Skibs Spdygtighed. Dertil skal jeg svare, at ganske vist er disse Selstæbers Bestemmelse meget betryggende med Hensyn til Skibets egen Bestaaenhed, men deres Undersøgelse og Dom over Skibets Styrke og Spdygtighed strække sig ikke til Skibets Bemanding, Belastning og andre Forhold, hvorpaa Skibets Spdygtighed beror, saa at deres Dom ikke vil være til Nytte i den Henseende. — To erede Talere have udtalt sig imod, at Udgifterne ved Undersøgelsen kunne komme til at bæres af Rheberiet, endstjøndt Skibet bliver givet fri, og ment at de kun skulde bæres af dem i Tilfælde af, at Stopningen af Skibet blev godkendt. Jeg kan nu ikke se, at der er noget Ubilligt i, at Skibsrhebereren kan komme til at bære disse Udgifter ogsaa i de Tilfælde, da Skibet ikke bliver stoppet. Det kan jo nemlig være, at Skibet har været i en saadan Tilstand, at der har været den største Anledning til at underkaste det nærmere Undersøgelse; men har det været Tilfældet er det jo hans egen Skyld, at en saadan Undersøgelse har maattet foretages, og det er da ogsaa naturligt, at han har maattet botalde Udgiften derved. Det er ikke Andet, end hvad der sker, naar man f. Ex. i